

O Otto Wichterle (20. stol.)

Možná nevíte, že i za měkké kontaktní čočky, které nahradí brýle a denně usnadňují život milionům lidí po celém světě, vděčíme „zlatým českým ručičkám“. Otto Wichterle je poprvé vyrobil roku 1952 na přístroji zvaném „Čočkostroj“, sestaveném z dětské stavebnice Merkur. Za svůj objev byl oceněn Nobelovou cenou.

Úkol 1

Zakroužkujte správná tvrzení o životě Otty Wichterleho.

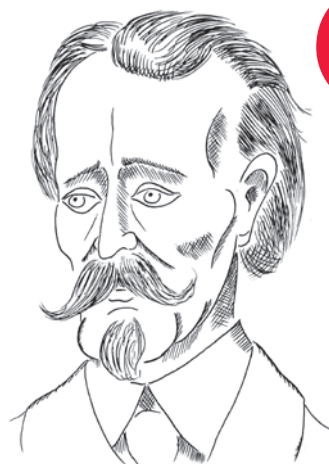
- a) Dostal Nobelovu cenu.
- b) Wichterle vynalezl parní stroj.
- c) Byl to zpěvák a bavič.
- d) Vyrobil přístroj „Čočkostroj“ ze stavebnice Merkur.
- e) Natočil film Čočkostroj.

P Přemysl Otakar II. (13. stol.)

Byl přemyslovský král, syn českého krále Václava I. Byl nazýván „králem železným a zlatým“ – „železný“ pro jeho neohroženost v boji a „zlatý“ pro jeho nesmírné bohatství. Vládl obrovské říši, která sahala až k Jaderskému moři. Věnoval se také zakládání měst – založil například Kolín, Chrudim nebo České Budějovice.

Úkol 2

Přemysl Otakar II. je pohřben v katedrále sv. Víta. Kde se nachází?

Q Quido Mánes (19. stol.)

Byl český malíř a ilustrátor. Možná jste spíše slyšeli o jeho bratrově Josefu Mánesovi, který se stal velmi slavným malířem. Díky otci a strýci, kteří byli také malíři, Quido již od deseti let studoval na pražské Akademii. Maloval scény z městského či vesnického života. Ilustroval několik knížek, nejúspěšnější z nich je Babička Boženy Němcové.

Úkol 3

V Praze je mnoho mostů přes řeku Vltavu. Jeden z nich se jmenuje Mánesův po Josefu Mánesovi. Napište název nějakého dalšího z pražských mostů.

R Josef Ressel (18. stol.)

Josef Ressel se do dějin zapsal vynálezem lodního šroubu, který nahradil starší mechanismus. Tím se zařadil mezi přední průkopníky nového pohonu lodí. Ressel „neměl obchodního ducha“, nestaral se o patenty ke svým vynálezům. Prozradil, jak lodní šroub funguje, a doplatil na to. Řada „vynálezců“ si jeho objev přisvojila a on o něj pak musel bojovat.

České země daly světu celou řadu vynálezů, např. elektrickou tramvaj, bleskosvod, kontaktní čočky či kostku cukru. Opravdu světovým objevitelem byl brněnský opat Gregor Mendel, zakladatel genetiky, který objevil základní zákony dědičnosti.

On-line kvíz

Baví vás věda a technika? Zkuste kvíz **Čeští vynálezci a objevitelé** a dozvíte více. Záložka na webu: Kvízy → Kvízy vědomostní.

Úkol 4

Vybarvěte mapu České republiky. Hlavní město vybarvěte červenou barvou. Ostatní kraje vybarvěte barvami podle vlastního výběru, pokud možno každý kraj jinou barvou.

On-line kvíz

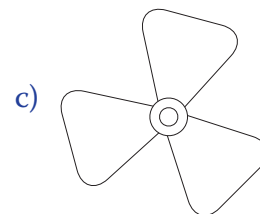
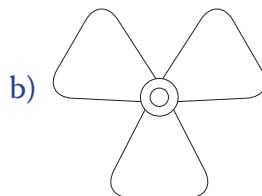
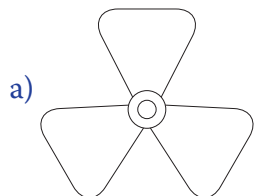
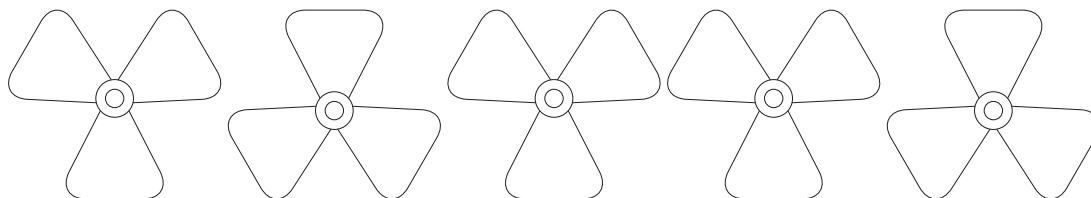
Kraje České republiky prověří vaše zeměpisné znalosti.

Záložka na webu:

Kvízy → Kvízy vědomostní.

Úkol 5

Doplňte v logické řadě obrázek lodního šroubu, který má následovat. Vyberte možnost a), b) nebo c). Lodní šrouby v řadě vybarvěte.

Úkol 6

Slova zdobnělá neboli zdobněliny jsou skutečně pro češtinu typická. To vám potvrdí každý cizinec. Jaké zdobněliny se dají utvořit z křestních jmen? Tvořte zdobněliny, možných variant je více.

Jak vás oslovují rodiče nebo kamarádi? Zdobnělinu svého jména napište na prázdný řádek.

OTTO → OTÍK
PŘEMYSL → PŘEMEK
ZUZANA → ZUZKA
JOSEF → PEPA

PATRIK →
JAN →
ANNA →
TEREZA →

VÁCLAV →
MICHAELA →
JAKUB →
LUCIE →